

Nieuwe brochure Arbeidsinspectie over explosieveiligheid Helpt bedrijven voldoet niet aan regelgeving

'Veel bedrijven hebben nog een behoorlijke achterstand met het beoordelen van de risico's op explosies in hun installaties en het nemen van maatregelen om die risico's te minimaliseren. Het beoordelen kost inderdaad veel tijd en is niet gemakkelijk, maar moet wel gebeuren', zegt Otto Wientjes, senior inspecteur van de Directie Major Hazard Control van de Arbeidsinspectie.

Met de brochure 'Risicobeoordeling van Mechanische Ontstekingsbronnen' biedt de Arbeidsinspectie een handreiking. Er staan samenvattingen in van de presentaties die verschillende bedrijven hebben gegeven tijdens een vijftal regionale bijeenkomsten in 2009. Alle presentaties gingen over hun aanpak volgens de ATEX-137-regelgeving. De bijeenkomsten zijn georganiseerd door de Arbeidsinspectie in samenwerking met de VNCI, de VNPI (Vereniging van de Nederlandse Petroleum Industrie) en de regionale veiligheidskringen BZW Masterclass, Delta-linq, ORAM en TxU project VGM. De VNCI en VNPI staan achter de brochure en verwachten dat deze bijdraagt aan het uitwisselen van goede praktijkervaringen en daarmee aan het verhogen van veiligheid in de chemische en petrochemische industrie.

De brochure is primair bedoeld voor de circa 800 zogenoemde BRZO- en ARIE-plichtige bedrijven, die met grote hoeveelheden brandbare stoffen werken. Maar hij is ook geschikt voor kleinere bedrijven die met brandbare stoffen omgaan. 'De bedrijven die met ATEX-137 al een eind op weg zijn, kunnen hun methode vergelijken met die van andere bedrijven en kijken of wat er nog te verbeteren valt. Bedrijven die nog niets gedaan hebben, kunnen één van de methoden uitkiezen en hiermee aan het werk gaan', verklaart Otto Wientjes.

Risico's onderkennen

Sinds 2006 moeten bedrijven die met brandbare stoffen werken aan de ATEX-137-regelgeving voldoen. Op grond van andere wetgeving waren ze al gewend om met gevarenczones te werken en elektrische apparatuur in te kopen die aan bepaalde veiligheidsnormen voldoet. Nieuw bij ATEX-137 is het beoordelen van de risico's van niet-elektrische, zogenoemde mechanische ontstekingsbronnen. Wientjes: 'Alles wat draait, vooral met hoge snelheden, kan gaan aanlopen, heet worden en vonken veroorzaken. Daarbij valt te denken aan bijvoorbeeld defecte lagers die zoveel wrijvingswarmte veroorzaken dat de omgeving gloeiend heet kan worden. Als er dan een brandbaar damp/luchtmengsel of stof/luchtmengsel in de buurt is, vindt er een explosie plaats die zeer



ernstige gevolgen kan hebben. Een bedrijf moet dergelijke risico's onderkennen, inschatten en passende maatregelen nemen om ze tot acceptabele niveaus te verminderen en dit bovendien verantwoord in een zogenoemd explosieveiligheidsdocument. Doel van de ATEX-137-regelgeving is, dat de

een aantal gevallen proces-verbaal moeten opmaken, omdat bedrijven niet op tijd reageerden. In zulke gevallen stelt Justitie een vervolging in. Bij de overtredingen gaat het overigens bijna altijd over de beoordeling van de ontstekingsbronnen die niet of maar voor een deel uitgevoerd is en over de indeling van

Arbeidsinspectie scherpt het toezicht bij kleinere bedrijven aan, gaat meer letten op naleving van ATEX-137

bedrijven ervoor zorgen dat de kans op explosies zo klein mogelijk is, zodat mensen er veilig kunnen werken.'

Indeling onvolledig

Eind 2009 voldeed maar de helft van de BRZO- en ARIE-bedrijven aan de eisen van ATEX-137. De andere helft was in feite in overtreding. 'Als we bij inspecties kleine onvolkomenheden tegenkomen, die niet direct risicovol zijn, noteren we die als actiepunten, maar bij ernstige tekortkomingen geven we aan dat een bedrijf in overtreding is. We geven dan een waarschuwing of eis, en verlangen dat de zaken binnen een bepaalde tijd in orde zijn. De meeste bedrijven gaan dan meteen aan de slag en zorgen dat het goed komt. Het afgelopen jaar hebben we in

het bedrijfsterrein in gevarenczones, die ontbreekt of onvolledig is', aldus Wientjes. Het uitkomen van de brochure is voor de directie Major Hazard Control van de Arbeidsinspectie geen reden om anders op te treden. 'Bij BRZO- en ARIE-bedrijven gaan we door op dezelfde manier als tot nu toe. Alleen zal de Arbeidsinspectie het toezicht bij kleinere bedrijven aanscherpen, met andere woorden meer gaan letten op de naleving van ATEX-137. Ook geven we voorlichting met presentaties bij bedrijven en natuurlijk met deze brochure.' ■

Zie voor brochure en afzonderlijk presentatie: www.vnci.nl/atex